

IV

(Upplysningar)

UPPLYSNINGAR FRÅN EUROPEISKA UNIONENS INSTITUTIONER, BYRÅER
OCH ORGAN

RÅDET

**Slutsatser från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, om
förebyggande av radikaliserings som leder till våldsam extremism**

(2016/C 467/02)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD OCH FÖRETRÄDARNA FÖR MEDLEMSSTATERNAS REGERINGAR

SOM ERINRAR om den politiska bakgrunden till denna fråga enligt vad som anges i bilagan, och särskilt förklaringen om främjande av medborgarskap och de gemensamma värdena frihet, tolerans och icke-diskriminering genom utbildning⁽¹⁾, och

SOM ÄR MEDVETNA OM ATT

- Europeiska unionen är ett gemensamt utrymme för att bygga upp ett välmående och fredligt område med samexistens och respekt för mångfald på grundval av de gemensamma värden och principer som erkänns i artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen,
- utmaningarna mot Europa genom terroråd under den senaste tiden framhäver hur viktigt och brådskande det är att förebygga och bekämpa radikaliserings som leder till våldsam extremism⁽²⁾; många misstänkta terrorister var radikaliserade EU-medborgare som ofta letts in på den vägen genom externa ideologiska influenser som utöver direkta metoder utnyttjar starka och smidiga tekniska medel för rekrytering och lockelse,
- de mänskliga och sociala förhållanden som utgör en grogrund för radikaliserings, särskilt för unga människor, är komplexa och mångfasetterade och kan inbegripa en djupgående känsla av personligt och/eller kulturellt främlingskap, verkliga och/eller självuppfattade skäl till missnöje, främlingsfientlighet och diskriminering, begränsad skol- och yrkesutbildning eller begränsade anställningsmöjligheter, social marginalisering, förfall i städer och på landsbygden, geopolitiska intressen, förvrängda ideologiska och religiösa övertygelser, ostrukturerade familjeband, personligt trauma eller psykiska hälsoproblem,
- de utmaningar som rör minskning av samhällets underliggande utsatthet för radikaliserings samt identifiering och urståndsättande av de ideologiska utlösningmekanismerna för våldsam extremism kräver en institutionsövergripande allians av aktörer omfattande olika politikområden,
- det är avgörande att man motverkar alla typer av radikaliserings som leder till våldsam extremism, oberoende av den bakomliggande religiösa och/eller politiska ideologin,

KONSTATERAR att det föreligger ett absolut behov av sektorsövergripande samarbete samt EU-stöd till medlemsstaternas åtgärder för att förebygga radikaliserings, för att skydda vår livsstil och tillhandahålla bättre möjligheter för unga människor⁽³⁾,

UNDERSTRYKER vikten av att förstärka samarbetet med internationella organisationer som är aktivt involverade i förebyggande av radikaliserings och främjande av mänskliga rättigheter, såsom FN (särskilt Unesco), Europarådet, OECD och andra multilaterala forum,

⁽¹⁾ Förklaring om främjande av medborgarskap och de gemensamma värdena frihet, tolerans och icke-diskriminering genom utbildning, Paris den 17 mars 2015.

⁽²⁾ Som erkänner att all radikaliserings inte nödvändigtvis leder till våldsam extremism men som för korthetens skull i fortsättningen av denna text använder begreppet radikaliserings.

⁽³⁾ Bratislavaförklaringen av den 16 september 2016.

VÄLKOMNAR kommissionens meddelande ⁽¹⁾ om att stödja det förebyggande arbetet mot radikaliserings som leder till våldsinriktad extremism,

Den förebyggande roll som spelas av utbildning och ungdomsarbete

ÄR ENIGA OM att skol- och yrkesutbildning, inklusive formellt, icke-formellt och informellt lärande, utgör ett starkt medel för att främja gemensamma värden ⁽²⁾, t.ex. genom utbildning om mänskliga rättigheter och medborgarutbildning, utbildningsprogram med fokus på att lära av det förflutna och en inkluderande inlärningsmiljö, varigenom man främjar medverkan, social rörlighet och social delaktighet, varigenom man skapar en fastare grund för samhället och det demokratiska livet,

ÄR ENIGA OM att ungdomsarbete, gräsrotsidrott och kulturell verksamhet också kan vara verksamma medel för att nå ut till unga människor som riskerar att radikaliserar; eftersom dessa ungdomar kommer från olika bakgrunder krävs ett individbaserat tillvägagångssätt,

BETONAR att det är av avgörande vikt att man upptäcker oroväckande beteende och reagerar på tidiga tecken på radikaliserings genom att alla relevanta aktörer ⁽³⁾ kommunicerar och samarbetar nära med föräldrar, jämnåriga kamrater och den större familjen,

BETONAR att kognitiva färdigheter visserligen är och förblir väsentliga, men att social, medborgerlig och interkulturell kompetens, kommunikations- och konfliktlösningsfärdigheter, empati, ansvarmedvetenhet, kritiskt tänkande och mediekompetens ⁽⁴⁾ behöver utvecklas i lika hög grad under lärandeprocessen,

ÄR ENIGA OM att lärare, utbildare ⁽⁵⁾ och annan utbildningspersonal behöver utbildas och utrustas bättre för att hantera mångfald och alla lärandes behov och för att föra gemensamma värden vidare genom positiva berättelser, livserfarenheter och fredliga världsåskådningar,

ANSER att förebyggande av radikaliserings bör stödjas genom åtgärder som finansieras särskilt av Erasmus+, europeiska struktur- och investeringsfonder, Horisont 2020, Kreativa Europa, Ett Europa för medborgarna, programmet Rättigheter, jämlikhet och medborgarskap och Fonden för inre säkerhet,

Säkerhetsdimensionen i arbetet mot radikaliserings

- NOTERAR att radikaliserings som leder till terrorism och våldsam extremism skapar betydande och föränderliga utmaningar i fråga om våra medborgares säkerhet som måste behandlas på ett heltäckande sätt, främst av medlemsstaterna och särskilt på lokal nivå, men även med samordnat stöd på EU-nivå i enlighet med fördragen,
- NOTERAR att de senaste terroristattackerna och försöken till attacker i Europa avspeglar att det globala terroristhotet har blivit mer decentraliserat och komplext och i många avseenden svårare att upptäcka, delvis på grund av en allt snabbare radikaliseringsprocess,
- BEAKTAR att antalet återvändande, inbegripet i synnerhet återvändande utländska terroriststridande och deras familjer och minderåriga kan komma att öka,
- INSER att en kraftfull reaktion på det gränsöverskridande hotet från radikaliserings förutom EU-interna förebyggande åtgärder kräver ett snabbt genomförande av EU:s externa ansträngningar för att angripa dess grundorsaker, med särskilt fokus på samarbetet med och stödet till länderna på västra Balkan och till Turkiet och Nordafrika,

Bekämpning av terrorist- och hatpropaganda på nätet

- NOTERAR behovet av att engagera och samarbeta med tjänsteleverantörer vid bekämpningen av olaglig hatpropaganda på internet ⁽⁶⁾, med full respekt för yttrandefriheten, med tanke på de sociala mediernas roll som ett viktigt verktyg för att rikta sig till potentiella radikala och locka och få dem att utföra våldsamma handlingar, och UNDERSTRYKER vikten av en flerpartsstrategi ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ 10466/16.

⁽²⁾ Fördraget om Europeiska unionen, artikel 2.

⁽³⁾ Dok. 9640/16 – Exempelvis lärare, undervisande personal vid universitet, socialarbetare, ungdomsledare, vårdgivare, volontärer, grannar, idrottstränare, religiösa och informella ledare och närpolisier.

⁽⁴⁾ 9641/16.

⁽⁵⁾ I denna text avses med begreppet "utbildare" personer som tillhandahåller formellt, icke-formellt och/eller informellt lärande.

⁽⁶⁾ Uppförandekoden av den 31 maj 2016 om motverkande av olaglig hatpropaganda över internet (kommissionen tillsammans med Facebook, Twitter, YouTube och Microsoft).

⁽⁷⁾ NOTERAR i detta sammanhang kommissionens förslag (dok. 9479/16) om att vissa delar av direktivet om audiovisuella medietjänster, särskilt förbudet mot anstiftan till våld och hat, bör utökas till att omfatta videodelningsplattformar,

- BETONAR den roll som EU:s internetforum har när det gäller att utveckla sätt att minska tillgången till terrorismrelaterat innehåll på internet och att ge det civila samhällets partner möjlighet till alternativa berättelser på nätet,
- ERKÄNNER det värdefulla arbete som Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA), EU:s nätverk för kunskapspridning om radikaliserings (RAN) och dess kompetenscentrum samt den rådgivande gruppen för strategisk kommunikation om Syrien utför och BETONAR vikten av lämpliga förbindelser mellan nationella och lokala aktörer,
- ANSER att initiativ på och utanför internet som erbjuder alternativa, positiva och sansade berättelser kan vara avgörande för att främja ömsesidig respekt och förhindra radikaliserings, NOTERAR behovet av ytterligare utvärdering och analys av effekterna av motberättelser,

UPPMANAR MEDLEMSSTATERNA ATT

- uppmuntra till samarbete mellan utbildningsinstitutioner, lokalsamhällen, lokala och regionala förvaltningar, föräldrar, den vidare familjekretsen, fältaktörer på ungdomsområdet, volontärer och civilsamhället för att förbättra delaktigheten och stärka samhörighetskänslan och en positiv identitet,
- bredda kompetensen hos lärare, utbildare och annan utbildningspersonal så att de känner igen tidiga tecken på radikaliserat beteende och kan genomföra "besvärliga samtal" ⁽¹⁾, vilket öppnar vägen för dialog med studerande och andra ungdomar i känsliga frågor som rör personliga känslor, principer och uppfattningar,
- om nödvändigt använda de verktyg och det material för lärare, utbildare och annan utbildningspersonal som redan finns eller ta fram nytt, inbegripet nätverk där de kan dela med sig av råd och vägledning om hur man ska hantera komplicerade fall, samt telefonjourer för hjälp till ungdomar,
- främja global utbildning och medborgarutbildning samt volontärarbete för att främja social, medborgerlig och interkulturell kompetens,
- uppmuntra inkluderande ⁽²⁾ utbildning till alla barn och ungdomar och samtidigt bekämpa rasism, främlingsfientlighet, mobbning och alla former av diskriminering,
- med stöd av kommissionen och berörda EU-byråer ta sig an problemet med användning av internet för radikaliserings som leder till terrorism och i rekryteringssyfte, särskilt genom att utveckla samarbete med tjänsteleverantörer, samarbete för strategisk kommunikation och, i förekommande fall, enheter för anmälan av innehåll på internet samtidigt som man respekterar de grundläggande rättigheterna och detta sker i överensstämmelse med skyldigheterna enligt internationell rätt,
- stödja arbetet vid EU:s internetforum och Europols europeiska centrum mot terrorism, framför allt arbetet vid EU:s enheter för anmälan av innehåll på internet,
- stödja civilsamhällets organisationer för att främja ömsesidig respekt och motverka hatbrott, hatpropaganda och terroristpropaganda med positiva alternativ till våldsamma extremistiska berättelser och ideologier samt utarbetande av motberättelser för att bemöta våldsamma extremistiska ideologier,
- använda de EU-täckande nätverken för att fortsätta att utbyta bästa praxis för bekämpningen av radikaliserings, t.ex. RAN:s kompetenscentrum,
- i samband med att den rådgivande gruppen för strategisk kommunikation om Syrien övergår till det europeiska nätverket för strategisk kommunikation fortsätta att använda sig av nätverkets rådgivnings- och informationsutbytes-tjänster för att bättre förstå och agera i fråga om radikaliserings och polarisering i Europas samhällen, till exempel genom att integrera personal i nätverket i Bryssel,
- fortsätta att utveckla program för återvändandes avradikaliserings, avståndstagande och återanpassning, inbegripet i första hand återvändande utländska terroriststridande samt deras familjer och minderåriga,

⁽¹⁾ RAN:s *Manifesto for Education – Empowering Educators and Schools*.

⁽²⁾ 2015 års gemensamma rapport från rådet och kommissionen om genomförandet av den strategiska ramen för europeiskt utbildningssamarbete (Utbildning 2020) (2015/C-417/04).

UPPMANAR kommissionen att

- i nära samarbete med medlemsstaterna fortsätta arbetet med en särskild verktygsuppsättning som bygger på bästa praxis ⁽¹⁾ som ungdomsledare kan använda för att hjälpa ungdomar att hålla fast vid ett demokratiskt tänkesätt, bygga upp mediekompetens och toleransförmåga och lära sig tänka kritiskt och lösa konflikter,
- främja och stödja s.k. peer learning och peer research för lärare, utbildare och annan utbildningspersonal i syfte att möjliggöra utbyte av bästa praxis och erhålla en bättre förståelse av radikaliseringsproblemet, inbegripet utarbetande av en policyram och ett onlinekompendium över bästa praxis ⁽²⁾,
- mot bakgrund av den överhängande och extremt mångfacetterade utmaning som förebyggandet och motverkandet av radikalisering innebär, anordna en konferens för flera olika intressenter ⁽³⁾ där olika sektorer och berörda intressenter (från exempelvis områdena rättsliga och inrikes frågor, utbildning, ungdom, idrott, kultur och sociala frågor) och ungdomar förs samman,
- främja ömsesidig förståelse och respekt mellan studerande och andra ungdomar från EU och tredjeländer genom direkta och virtuella utbyten t.ex. genom att utvidga eTwinning Plus-nätverket till utvalda länder i EU:s grannskap och genom virtuella ungdomsutbyten via Erasmus+,
- uppmuntra direktkontakter mellan ungdomar från missgynnade förhållanden och positiva förebilder som artister, idrottspersonligheter och företagare och framgångsberättelser som genom exempel från verkliga livet kan beröra och inspirera ungdomar ⁽⁴⁾; för att hjälpa till att skapa trovärdiga positiva alternativ till våldsamma extremistiska budskap kan även före detta radikaliserade personer tala om sina egna erfarenheter,
- förstärka samarbetet med tjänsteleverantörer och i det sammanhanget uppmuntra ett starkt deltagande från den digitala industrins och civilsamhällets sida liksom utarbetande av initiativ för att ytterligare effektivisera borttagandet av terroristinnehåll (främst genom utveckling av en gemensam anmälningsplattform) samt spridning av alternativa budskap, i första hand genom det utannonserade programmet för att stärka civilsamhällets ställning,
- bygga vidare på det arbete som EU:s byrå för grundläggande rättigheter utför för att främja ömsesidig respekt, icke-diskriminering, grundläggande friheter och solidaritet i hela EU,
- beakta dessa slutsatser vid utarbetandet och genomförandet av de föreslagna åtgärderna.

⁽¹⁾ Pågående arbete i expertgruppen för ungdomsarbete för aktivt medborgarskap, förebyggande av marginalisering och våldsinriktad radikalisering enligt EU-arbetsplanen för ungdomsfrågor för 2016–2018 (EUT C 417, 15.12.2015, s. 1).

⁽²⁾ Inom mandatet för arbetsgruppen för främjande av medborgarskap och de gemensamma värdena frihet, tolerans och icke-diskriminering genom utbildning, inom ramen för Utbildning 2020.

⁽³⁾ I likhet med RAN-nätverkets högnivåkonferens om radikalisering.

⁽⁴⁾ Nätverket kommer att förvaltas lokalt av de nationella programkontoren för Erasmus+, vilket även medger anpassning till lokala förhållanden.

BILAGA

Vid antagandet av dessa slutsatser ERINRAR rådet särskilt om följande:

- EU:s strategi för kampen mot terrorism (14469/4/05).
  - Den reviderade EU-strategin för att bekämpa radikaliserings och rekrytering till terrorism (9956/14).
  - Utrikesrådets slutsatser om terrorismbekämpning av den 9 februari 2015 (6026/15).
  - Europeiska rådets möte den 12 februari 2015, där stats- och regeringscheferna efterlyste en helhetsstrategi som innefattar initiativ avseende bland annat social integration, som är av stor vikt för att förebygga våldsinriktad radikaliserings.
  - Den förklaring om främjande av medborgarskap och de gemensamma värdena frihet, tolerans och icke-diskriminering genom utbildning som antogs vid det informella mötet mellan EU:s utbildningsministrar i Paris den 17 mars 2015.
  - Den europeiska säkerhetsagendan (8293/15).
  - Utkast till rådets slutsatser om den förnyade strategin för inre säkerhet i Europeiska unionen 2015–2020 (9798/15).
  - Slutsatserna från Europeiska unionens råd och medlemsstaterna, församlade i rådet, om förstärkning av de straffrättsliga åtgärderna mot radikaliserings som leder till terrorism och våldsam extremism (14419/15).
  - Den gemensamma rapporten om utbildning från november 2015 (Utbildning 2020) (14440/1/15 REV 1).
  - Notan till rådet från EU:s samordnare för kampen mot terrorism med en lägesrapport om genomförandet av uttalandet från Europeiska rådets medlemmar av den 12 februari 2015, RIF-rådets slutsatser av den 20 november 2015 och Europeiska rådets slutsatser av den 18 december 2015 (6785/16).
  - Det gemensamma uttalandet från EU:s ministrar med ansvar för rättsliga och inrikes frågor och företrädare för EU-institutionerna om terrorattackerna i Bryssel den 22 mars 2016, där behovet av tio åtgärder på området för terrorismbekämpning framhålls, däribland att fortsätta ta fram förebyggande åtgärder (7371/16).
  - Meddelandet *Att genomföra den europeiska säkerhetsagendan mot terrorism och bana väg för en säkerhetsunion* (8128/16).
  - Rådets slutsatser av den 30 maj 2016 om ungdomssektorns roll i ett integrerat och sektorsövergripande tillvägagångssätt för att förebygga och bekämpa våldsinriktad radikaliserings bland ungdomar (9640/16).
  - Rådets slutsatser av den 30 maj 2016 om uppbyggande av mediekompetens och kritiskt tänkande genom utbildning (9641/16).
  - Rådets slutsatser om tillämpningen av stadgan om de grundläggande rättigheterna under 2015 (särskilt delen om icke-diskriminering, hattal, rasism och främlingsfientlighet) (10005/16).
  - Bratislavaförklaringen av den 16 september 2016.
  - Genomförandedokumentet för den förnyade strategin för inre säkerhet i Europeiska unionen och terrorismbekämpning: andra halvåret 2016 (11001/1/16 REV 1).
  - Första rapporten om framsteg i riktning mot en effektiv och verklig säkerhetsunion av den 12 oktober 2016 (COM(2016) 670 final).
-